

LBRIS

We know
books

GAVRIL PĂTRU

Nea Stelu

București – 2024

GAVRIL PĂTRU
Nea Stelu

Copyright © Gavril Pătru
Copyright © TRITONIC 2024 pentru ediția prezentă.

Toate drepturile rezervate, inclusiv dreptul de a reproduce fragmente din carte.

TRITONIC

Str. Coacăzelor nr. 5, București
e-mail: editura@tritonice.ro
www.tritonice.ro

Tritonic București apare la poziția 18 în lista cu Edituri de prestigiu
recunoscut în domeniul științelor sociale (lista A2) (CNATDCU):
http://www.cnatdca.ro/wp-content/uploads/2011/11/A2_Panel41.xls

Colecția: LIT.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PĂTRU, GAVRIL

Nea Stelu / Gavril Pătru. - București : Tritonic Books, 2024
ISBN 978-606-749-791-5

821.135.1

Coperta: Alexandra Bardan
DTP: Ioan Dorel Radu
Editor: Rebeca Cojocaru
Comanda nr. LIT06/2024
Bun de tipar: Noiembrie 2024
Tipărit în România

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

1.

- Nea Stelule, hai să te întreb ceva!
- Du'te, bă, de'aci, de vezi de treaba ta.
- Hai, bre, că dau o țuică.
- Păi, așa mai vii de'acas', ia zâi?!
- Care'a fost lucru de l'ai învățat 'ăl mai greu în viață?
- Îmi pare rău!
- Ce?!
- Să zâc „îmi pare rău”, bă!

2.

- Ce faci, bre nea' Stelule, hai noroc?!
- Ce dreacu' să fac, bă, nu vezi că stau, hai să trăiești!
- Stau și io lângă mata?
- Stăi, bă, că nu e locu' meu, da' stăi o țără mai încolo, c'am mâncat asară niște fasule.
- Ia zi, bă nea Stelule, cum e, domne, cu viața asta?
- Păi io de un' să știu, neică, că nici popa nu știu cu ai vii, el îți zice cum e pă lumea ailaltă, da' după părerea mea viața trebui trăită așa cum vine, bă. Ai o țâgarie?

- Ia două, ia și foc.
- Foc am, bă, pă' ce om e ăla fără foc la el, deci cum îți zăsăi viața trebui' trăită.
- Cum?
- Cu grijă, neică, cu grijă!

3.

- Nea Stelule, mergi acas'?
- Aha.
- Hai urcă... dă, bre, mai ușor cu ușa.
- Lasă, bă, că ie fier, nu e uom.
- Unde fusăși?
- E, un' să fiu, aci, la despensar de'mi dădu doctorița niște buline că m'a prins noaptea'n pădure, n'am căscat bine ochii ș'am călcat o țără strâmb... și dac'am văzut io că nu'mi trece și e tot vânăt și omflat...
- Da' ce cați, domne, noaptea'n pădure singur, că mie mi'e teamă și ziua, nu ț'ă frică?
- Pă', dă ce să'mi fie, bă, dă cin' să'mi fie frică, că io nu mai am imaginație.
- Ce'i aia, bre?
- Maginație, bă, ce, ești surd?
- A, imaginație...
- Păi și io ce zăsăi?!

- Așa, și ce treabă are asta cu frica?
- Bă, da' prost ești, scuză'mă căți zîc, 'geaba ai făcut atâta carte, păi dacă nu'ți mai maginezi că vine bala-orele ori fo lighioană din povești, fun strigoi ori a' cu coasa... că bă neică, tu când erai dă lapte, babă'ta îți zîcea de zmei, de dihăanii și de draci uscați cățarați pă păreți și tu te spăriai și'i visai noaptea, este?? Da' acu', când ajungi la etatea mea, nu mai crezi, bă, că să ezixtă așa ceva, decât ce e aievea, nește porci mistreți, că urși nu e aci la noi, ceva ciacali că s'a 'molțât și ăștia de când nu mai trage vânătorii, da' tu fluieri, bă, și ei să spărie, că de'aia a inventat omu fluieratu', pentru fericire și dă' urât, înțălegi, așa și încolo, nimic, doar a' cu coasa, da' ș'aia nu e de capu' ei, bă, că tot Dumnezău, pupa'l'ăș tălpili, îi dă ordin când să'ți bată în ușă, înțălăsăși?! Așa că, taică, vise și maginație io nu mai am, am rămas cu picioarele pă pământ, și când ești așa nu ț'ă frică decât de ce faci tu, n'ai vise, n'ai griji și n'ai nici frică!
- Păi și bă nea' Ste...
- Aoleo, oprește aci că văd că e dășchis la bar să'n-călzăsc o bere.
- Păi stai, bre, că ai medicamente de luat, nu așa zăsăși?
- Las', neică, că'ncep de mâine.
- Cum vrei, ia'ți bățu'!
- Taci, bă, din gură, ce vrei, să vadă ăștia că mă țan de ciomag, săși magineze că sunt buolnav, aruncă'l și tu mai încolo.

- Nu da tare cu uş...
- Băăă, şi nu eram sîngur!...

4.

- Nea Stelule, scoal', domne, de'aci, că să uită toată lumea la dumneata.

- Lasă'i, bă, să se uite, că au la ce.

- Hai, scoal' să te duc acas'.

- Da' ce, bă, aci'n şanţ ce'are, că aci e mai bine ca acas', băă, aci toţi te lasă'n pace... care cum trece ori te scui pă, ori îşi face cruce cu Doamne fereşte şi trece mai departe.

- Of, hai ușor-uşor, așa... da' de ce trebuie să bei, bre nea' Stelule, în fiecă zi?

- Ca să m'ascund de mine, bă!

5.

- Nea' Stelule, de ce nu te duci, domne şi mata într'o vacanță, ceva?

- Ce'i aia, mă?!

- Să'ți iei muieră, să te duci și dumneata la mare sau la munte, ori la băi sărate, că ești bătrân și'ți face bine.

- Bă, neică, pă' io sunt în vacanță în fiecare zî, bă, de pe la fo'unşpe așa pân' pe la patru și de la nouă sara pân' la cinci spre dimineață, încă când e fo sârbătoare, ceva, atunci sunt în vacanță prelungită, cum zăceți voi.

- Weekend prelungit.

- Aşa-aşa, cum zăci tu.

- Ai, bă nea' Stelule, vorbesc serios.

- Păi, și io ce crezi, bă, cum crezi că vorbesc, și p'ormă și să vreau io, cui las vitele și păsările pă băttură, că nimeni nu le ştie nărăvu' lor, bă, pă' io de vreau să fac o baie mă duc întră'nămiiaz colo în vale la găldan, mă mbăiez, mă răcorăsc și mai dau decât cu mâinile pe sub mal și vin acasă și cu fun clean, doi și o roşioară, și pot să fac asta'n fiecare zî fără să plătesc la nimeni nimic, iar de băi sărate, pă' ce'mi trebuie mie, că dacă simt așa o țără că mă țân oasili, pun baba de'mi aruncă un pumn dă'l mare dă sare într'un lighean fierbinte și stau cu picioarele acolo pîn' se stafidesc, și zăsăși dă munte, pă' bine, bă, nu mi'e sătul că urc dealu' ăl mare pă Gana de două-trei ori pă zî toată viața?!...

- Hai că nu'nțalegi nimic din ce te'ntreb io, păi ce viață e asta, bre nea' Stelule?

- Bă neică, asta e viața de ne'a dat'o Ăl dă Sus, bă, că fiecare om e cu rostu' lui dat de El, pă unu' când i'a dat viață l'a făcut doctur, pă altu' ingineriu, p'altu' teleleu pân lumea mare, așa ca tine, și tot așa la fiecare suflet,

pă mine m'a făcut țaran, io știu să cresc vite, să le'n-mulțasc și să despic pământu' să'i dau sămânță ca s'aibă și alții ce mânca, adică, bă neică, că să'ți răspund la ce mă'ntrebași: asta'i viață de om cu frică de Dumnezeu, bă, care'și știe rostu' lui pă pământ și e împăcat cu asta, și tomna' de'aia e fericit!

– Ce faci, bă, aci? Hai să trăiești!

– Hai noroc! E, făcui niște treabă și zisăi să mai stau o țără la umbră... și mă uit și io, bă nea' Stelule, la lumea asta de trece pe drum la deal și mă'ntreb unde Dumnezeului să duc pe căldura asta?!

– Auuu, și care e treaba ta, bă, ce'ți pasă țîie, or avea ei treburile lor, vai dă capu' tău, păi, bă neică, io la ieta-tea mea am ajuns să'mpart oamenii în două, bă: ai de'și trăiesc viața așa, pur și simplu, și ai de'și trăiesc toată viața uitându'se la ailalți cum își trăiesc viața așa pur și simplu!

6.

– Nea Stelule, un' te duci, domne, gătit așa?

– Nicăieri, bă, aștept doctura să vie.

– Aoleo, păi ce pățâși?

– Nimic, bă, vine să'mi facă vaccinul'.

– Ce vaccin, covidu'?

– Aha.

– Păi, cum de te'ai hotărât?

– Bă neică, io nu m'am hotărât, da mi'a zis doctura că baba mea dacă ia năpârca asta de boală „o să'i fie fatal, domnu' Stelică, că are astm”, așa c'am stat io de vorbă cu mine fo două nopți, ș'am zis hai să'l fac, dă'l dreacu' de covid, că mă gândesc că o avea și el demnitatea lui, n'o veni chiar așa la orișicine. Că baba mea a făcut aprindere la plămâni când era mai tânără, c'a dormit încinsă la umbră, fi'i'ar umbra dreacu', și uite'asa mă chinui cu ia de'atunci. Că bă neică, mi'e frică că moare înaintea mea și io ce să fac, ai? Că e lăsat de la Dumnezeu, pupa'i'aș tălpili, că omu' tre' să moară primu', să aibă colo cine să'i facă pomenile și să'i tămâieze la căpătâiu', înțălăsăși? Că omu' nu știe să trăiască sângur, bă!

– Aoleo, da' te și împarfumăși, ai?

– Păi da, bă, că doctura e tomna di la Craiova și vine de două ori pe săptămână la despensar, că'n rest lucrează la numărul unu' la județană.

– Păi și de'aia tre' să te parfumezi?

– Nu, bă, da' e frumoasă!

7.

- Nea Stelule, ce faci, domne?
– E, aștept să vină ăștia să mi aducă grâu.
– Aha, ai făcut ceva?
– Bă, s’a făcut o țără, nu ca anul trecut, dar s-a făcut.
– Ce mai ai la câmp?
– Bă neică, mai am niște porumb, da’ slăbuț.
– Deci nu e chiar ca prin alte părți cu seceta de vara asta?!
– Bă, nu, ne’a ajutat Dumnezeu, pupa’i’ăș tălpili și anu’ ăsta nu pot să mă plâng, ies din iarnă și mai și rămâne.
– Păi atunci mai dai și dumneata la ai de nu li s’a făcut.
– Aaaa, nu neică, că n’am!

8.

- Nea Stelule, ce faci, bre, cu roaba aia?
– L’aștept pe’a lu’ Pișcu să vină de la Bălcești c’am comandat un butoi de cinci vedre și zisăi să’l prijon o țără’n roabă.

- Îl luași de vin?
– Aha.
– Pă’, nu e cam mic?
– Bă neică, io am numa’ butoaie mari, de cinci vedre am doar damijene, da’ anu’ ăsta fac cel mai bun vin din câte s’a eczistat fodată, e struguri puțâni-puțâni de la secetă, mă neică, da’ duuulci de și la albine li se’apleacă de’atâta dulceață, deci, neică, vinu’ dă anu’ ăsta o să fie puțân, da’ hăl mai bun dintotdeauna și dacă ni’l dădu Dumnezeu pupa’i’ăș tălpili, tre’ ținut în butoi nou dă stâjar, că ăl de dud de’l facem noi e pântru țuică... iote’l că vine, lasă telefonu’ ăla și treci de pune mâna să dăm cu el în roabă!

9.

- Bă, n’auzi, ai?!
– Stai, domne, ce strigi așa, că stătu inima’n mine?!
– Pă fi’ți’ar alea ale dreacu’ de le țâi în urechi, că strigai la tine, da’ dacă văzui că mergi așa în doru’ lelii la vale și cu mâinili în pozânar... mă dădui lângă tine că mă gândii io că ț’o fi rău, bă neică urechile tre’ să stea destupate, bă, s’auzi colo când vine năcazu’ la picioarele tele, da’ hai, lasă, că ești băiat mare, nu mori cu una, cu două, auzi, când mai vii pe’acas’?

– Nu știu, peste fo două-trei săptămâni, de ce?

– Bă, fii atent aci'îșa, când ajungi pe la fun magazin d'ăla mare de la București, intră acolo unde să găsească toate și ia'mi o lupă, bă, da' una d'aia cu mâner, așa cum avea ăla din Onedin din filmu' ăl', ăla, mă, de'l dădea pe vremea lu' Ceaușescu...

– Păi pentru ce'ți trebuie, bă nea' Stelule, o lupă?

– Taci, bă, mai încet că ne'aude baba, păi aveam, bă, lupa mea de ceteam și știam lumea, da' ha' nebuna mi'a aruncat'o în viceu c'a auzit ia la știri că dacă o lupă stă la soare dă foc la lucruri, și'atât a dus'o capu' fi'i'ar capu' al dreacu' și m'a lăsat fără lume.

– Păi, dumneata citești cu lupa' aia, de ce nu'ți faci ochelari?

– Ce vorbești tu, bă, pă' tu crezi că mă prostesc docturii, pă' azi îmi dă nește sticle și după fun an mă duc iar la ei să le dau iar bani că mi'a crescut sticlele, zic ei, și așa din an în an... da' cu lupa mea o dau măi în jos, măi în sus și nu tre'să mai trec pe la docturi, înțălăsăși?!

– Înțălăsăi, înțălăsăi, da' ce mai citești, domne, că ziare nu mai sunt?

– Bă, ziare nu, c'am fost abonat la Scînteia și la Sportu' da' s'a'nchis, dă'i dreacu' să'i ia, a dat faliment, așa, da' mi'a dat fomeia aia de la bebliotecă de la Vulpeni de la șicoală fo două cutii d'ăle mari de cărți când s'a inundat de'a curs apa p'acolo, așa și când a dat să le'arunce i'am zis: dă'le doamnă încoa', mânca'ți'ăș gura că te scap io dă iele, și le'am luat că mai aprind

focu' cu iăle și mai folosăsc și la viceu, da' unele are poze, bă, și zice lucruri despre oamenii dă pă lume și casele lor și ce obiceiuri au iei pe acolo pe la iei și le'am ținut pentru mine, of, bă neică, că io de'aș avea anii tăi, aș lăsa dreacu' tot și mi'aș lua lumea'n cap s'o văd cum ie ia pă viu, da' așa o văd cu lupa pe care mi'o aduci tu de la București, auzăși, bă, ori vorbesc singur?!

– Ho, domne, c'auzâi!

– Bă, stai să'ți aduc o bucată dă brânză.

– Nu, nu, că luai de la Lie al lu'țața Nuța a Vioarenci.

– Lasă, bă, că n'o face ca mine, stai aci că nu'ți iau bani, tu'mi iei lupa și suntem chit, este?!

Și plecă.

– Că mi'a aruncat lupa mea de'o aveam de'o viață fi'i'ar capu'iei al dreacu', că belește ochii la televizor și nu'nțălege nimic, că dracu' m'a pus de'am luat'o...

Și brânză să făcu că de'ntors nu să mai întoarsă!

10.

– Nea Stelule, ce'ai, domne, de stai așa cu capu'n pământ, ce pățâși?

– Așa stă bou', așa stau și io, bă, c'ășa merit.